

Belastingrechter mag niet oordelen over afwijzing kwijtscheldingsverzoek

Hof Amsterdam 18 september 2014, nr. 13/00739

Art. 7:15 Awb, art. 8:43 Awb, art. 8:69 Awb, art. 26 Invorderingswet 1990 en art. 7 Uitv.reg. Invorderingswet 1990

V-N 2015/2.1.4
V-N Vandaag 2014/1948
ECLI:NL:GHAMS:2014:3931

Hof Amsterdam oordeelt dat bij gebreke van een speciaal aangewezen administratieve rechtsgang ter zake van de kwijtscheldingsbeschikking uitsluitend de civiele rechter bevoegd is. Tevens bevestigt het hof de beslissing van de rechtbank dat een rechter niet verplicht is een procespartij in de gelegenheid te stellen schriftelijk te repliceren op het door de wederpartij ingediende verweerschrift.

Het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier legt aan X een op 30 juni 2012 gedagtekend aanslagbiljet waterschapsbelasting 2010 op. Dit aanslagbiljet bevat drie verschillende beschikkingen: een aanslag zuiveringsheffing, een aanslag watersysteemheffing wegens heffing en een kwijtscheldingsbeschikking waarin is vermeld dat de waterschapsbelasting 2010 volledig wordt kwijtgescholden. X maakt primair bezwaar tegen de aanslagen en verzoekt om vergoeding van zijn bezwaarkosten. In de uitspraak op bezwaar biedt het hoogheemraadschap zijn excuses aan voor de ten onrechte verleende kwijtschelding en vernietigt deze beschikking. Voor dat deel verklaart het hoogheemraadschap het bezwaar gegrond. De bezwaren tegen de aanslagen verklaart het hoogheemraadschap ongegrond. Tegen deze beslissing stelt X beroep in. Rechtbank Noord-Holland verklaart het beroep van X ongegrond. X gaat vervolgens in hoger beroep.

Onder verwijzing naar de wetsgeschiedenis bevestigt Hof Amsterdam allereerst de beslissing van de rechtbank tot afwijzing van het verzoek van X tot indiening van een conclusie van repliek. Het gerechtshof was het verder niet met X eens dat sprake was van een "*Reformatio in peius*", in die zin dat X in een nadeliger situatie is komen te verkeren. X miskent namelijk dat er op het aanslagbiljet drie afzonderlijke beschikkingen staan. De aanslagen zijn opgelegd door een heffingsambtenaar. De kwijtschelding is genomen door de ambtenaar belast met de invordering. Van op een bedrag van nihil vastgestelde aanslagen is derhalve geen sprake. Voor wat betreft de aangevoerde gronden ter zake de kwijtscheldingsbeschikking oordeelt het gerechtshof dat bij gebreke van een speciaal aangewezen administratieve rechtsgang uitsluitend de civiele rechter bevoegd is en niet de belastingrechter. X had zich dus tot de civiele rechter moeten wenden. Tot slot oordeelt het hof dat X ten onrechte een vergoeding claimt van de in bezwaar gemaakte kosten. De aanslagen zijn namelijk in stand gebleven. Het beroep van X is ongegrond.

Zie ook:

- De Vakstudie Algemeen Deel, art. 8:43 Awb
- De Vakstudie Algemeen Deel, art. 8:69 Awb
- De Vakstudie Invorderingswet, art. 7 Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990

Wenk:

- Uit de wetsgeschiedenis en de tekst van art. 8:43 Awb volgt dat het bij een conclusie van repliek dan wel conclusie van dupliek gaat om een zogenoemde "kan"-bepaling. Dit betekent dat de bestuursrechter een discretionaire bevoegdheid heeft om partijen al dan niet in de gelegenheid te stellen schriftelijk te repliceren en dupliceren. De bestuursrechter kan hiertoe ambtshalve dan wel op verzoek beslissen. Hij is derhalve niet verplicht een procespartij in de gelegenheid

---

te stellen schriftelijk te repliceren op het door de wederpartij ingediende verweerschrift. De bezwaren die door X zijn aangevoerd tegen de beslissing van de rechtbank dat het verweerschrift geen aanleiding geeft om X in de gelegenheid te stellen te repliceren, treffen dan ook geen doel.

- Uit art. 8:69 Awb volgt het verbod voor "*Reformatio in peius*". Dit houdt in dat het instellen van beroep niet mag leiden tot een ongunstiger positie dan vóór het instellen van beroep. Voor het antwoord op de vraag of sprake is van "*Reformatio in peius*", is bepalend de situatie ten tijde van de uitspraak op bezwaar. Zolang het zogenoemde nettobedrag in bezwaar respectievelijk beroep niet hoger wordt vastgesteld dan bij de aanslagregeling respectievelijk bij uitspraak op bezwaar is bepaald, is van een dergelijke verslechtering van de positie van de belanghebbende geen sprake. In casu wijst de heffingsambtenaar van het hoogheemraadschap de bezwaren van X tegen de aanslagen af en worden de aanslagen bij de bestreden uitspraak op bezwaar gehandhaafd. Van het vaststellen van de aanslagen op een hoger bedrag is daarmee geen sprake.

- Art. 26, eerste lid, Invorderingswet 1990 bepaalt dat kwijtschelding kan worden verleend voor rijksbelastingen. Een zogenoemd kwijtscheldingsverzoek dient schriftelijk te worden ingediend bij de ontvanger. Tegen de beslissing van de ontvanger op het verzoek tot kwijtschelding staat administratief beroep open bij de zogenoemde "directeur belastingen". Na een afwijzende beslissing door de "directeur belastingen" is geen beroep bij de belastingrechter mogelijk. De belastingschuldige kan zich dan wenden tot de civiele rechter op grond van een actie uit onrechtmatige daad. Ook kan belastingschuldige zich met een klacht wenden tot de Belastingdienst. Voorts kan belastingschuldige zich wenden tot de Commissie voor de verzoekschriften uit de Eerste Kamer, de Commissie voor de verzoekschriften en burgerinitiatieven uit de Tweede Kamer en de Nationale ombudsman. In de onderhavige situatie betekent dit dat de belastingrechter van het Gerechtshof Amsterdam niet bevoegd is te oordelen over de door X geuite bezwaren tegen de in de uitspraak op bezwaar opgenomen beslissing inzake de kwijtscheldingsbeschikking. Hiervoor dient X zich te wenden tot de civiele rechter.

- Ondanks de toelichting in de uitspraak, is door X cassatie ingesteld tegen de uitspraak van het Gerechtshof Amsterdam. Kortom: wordt vervolgd!

Mr. A.T.P. Nefkens (Fiscaal Advocaat bij De Graaf Nefkens Advocaten te Nijmegen)